

AUTOREFERAT

dotyczący osiągnięć w pracy naukowo – badawczej,
organizacyjnej i dydaktycznej

dr inż. Grzegorz Józef Golański

Politechnika Częstochowska

Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej

Instytut Inżynierii Materiałowej

ul. Armii Krajowej 19, 42 – 200 Częstochowa

AUTOREFERAT

1. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

magister inżynier specjalność: inżynieria materiałowa	Politechnika Częstochowska, Wydział Metalurgii i Inżynierii Materiałowej, Instytut Inżynierii Materiałowej praca magisterska: „ <i>Kinetyka desegregacji fosforu z granic ziarn w stali Cr – Mo – V po długotrwałym wyżarzaniu w temperaturze 530°C</i> ” Promotor: prof. dr hab. inż. S. Stachura Data uzyskania: 21.09.1998
doktor nauk technicznych specjalność: inżynieria materiałowa	Politechnika Częstochowska, Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, Instytut Inżynierii Materiałowej praca doktorska: „ <i>Rola fosforu w degradacji struktury stali X10CrMoVNbN9-1 (P91) po długotrwałym starzeniu w temperaturach 550, 600 i 650°C</i> ” Promotor: prof. dr hab. inż. S. Stachura Data uzyskania: 29.04.2003
studia podyplomowe w zakresie „Wytwarzanie i remonty kotłów”	Politechnika Częstochowska, Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Promotor: dr inż. K. Wojsyk Data uzyskania: 18.04.2012

2. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

01.10.2001 – 01.07.2003	Politechnika Częstochowska, Wydział Metalurgii i Inżynierii Materiałowej, asystent
01.07.2003 – do chwili obecnej	Politechnika Częstochowska, Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, Instytut Inżynierii Materiałowej, Częstochowa, adiunkt

3. Wskazanie osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U nr 65, poz. 595 z zm.) stanowiące podstawę ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego wskazuje się dzieło opublikowane w całości w postaci **monografii pt. „Trwałość zmęczeniowa i mikrostruktura staliwa GX12CrMoVNbN9-1 poddanego niskocyklowemu zmęczeniu”, autor; Grzegorz Golański, wydaną przez Politechnikę Częstochowską, Częstochowa 2012, ISBN 978-83-7193-574-9.**

Omówienie celu naukowego i osiągniętych wyników przedstawionych w monografii

Wytwarzanie energii elektrycznej w Polsce w 97% oparte jest na spalaniu paliwa kopalnego – węgla kamiennego lub brunatnego w konwencjonalnych blokach energetycznych, co skutkuje emisją do atmosfery znacznych ilości zanieczyszczeń, głównie CO₂, ale również NO_x i SO₂, a także różnego rodzaju pyłów. Zobowiązania wynikające z przyjętego pakietu energetyczno – klimatycznego ustalają graniczne wartości emisji tych zanieczyszczeń, co wymusza zwiększanie sprawności cieplnej bloków energetycznych w wyniku wzrostu temperatury i ciśnienia pary do tzw. parametrów nadkrytycznych. Również sprawność bloków energetycznych w polskich elektrowniach na poziomie 33÷36%, przy średniej europejskiej wynoszącej powyżej 40% oraz ich znaczne wyeksploatowanie – ok. 40% bloków ma ponad 35 lat, obliguje do modernizacji i budowy nowych bloków na parametry nadkrytyczne. Wymusza to zastosowanie nowej generacji materiałów żarowytrzymałych, m.in. nowych gatunków staliwa.

Jednym z nowo opracowanych gatunków żarowytrzymałego staliwa jest wysokochromowe, martenzytyczne staliwo GX12CrMoVNbN9-1 (GP91), które zostało opracowane na bazie składu chemicznego stali X10CrMoVNbN9-1. Staliwo to znalazło zastosowanie jako materiał m.in. na korpusy i kadłuby turbin parowych, komory zaworowe itp.

Odlewane elementy staliwne w czasie długotrwałej eksploatacji w podwyższonej temperaturze narażone są na obciążenia spowodowane przepływającym czynnikiem roboczym oraz nierównomiernym nagrzaniem. Istotne również są zmienne obciążenia występujące w czasie rozruchu, zmiany mocy czy też wyłączenia w sytuacjach awaryjnych. Obciążenia te wywołują cykliczne zmiany naprężeń i odkształceń często przekraczające wartość granicy plastyczności. Wielokrotne, cyklicznie zmienne oddziaływanie temperatury i obciążenia przyczynia się po pewnej liczbie cykli do powstawania deformacji i pęknięć o charakterze zmęczeniowym. Następujące w ten sposób uszkodzenia, a w skrajnych przypadkach zniszczenie odlewów, związane jest z niskocyklowym zmęczeniem. Występowanie zjawisk niskocyklowego zmęczenia w elementach staliwnych bloków

energetycznych ma istotne znaczenie dla ich trwałości, tym bardziej, że według danych literaturowych uszkodzenia masywnych, wielotonowych odlewów stalowych w wyniku niskocyklowego zmęczenia, czy też zmęczenia cieplno–mechanicznego stanowią ok. 65% wszystkich uszkodzeń turbin parowych. Podstawowym celem pracy było określenie trwałości zmęczeniowej staliwa GX12CrMoVNbN9–1 (GP91) w zakresie niskocyklowym w temperaturze pokojowej i podwyższonej (550, 600°C) oraz analiza zmian w mikrostrukturze zachodzących w wyniku oddziaływania odkształcenia i temperatury. Powyższe badania zrealizowano dla staliwa GP91 w stanie wyjściowym (po obróbce cieplnej) oraz dla staliwa po 8000 godzin wyżarzania w temperaturze 600°C. Zmiany w mikrostrukturze zachodzące podczas zmęczenia kontrolowane są poprzez ruch dyslokacji, dlatego też w pracy przeprowadzono analizę obejmującą głównie charakterystykę zmian w podstrukturze dyslokacyjnej oraz morfologii wydzielań. Badania mikrostrukturalne przeprowadzono stosując metody analityczne transmisyjnej mikroskopii elektronowej.

W pracy na podstawie zrealizowanego cyklu badań wykazano, że staliwo GP91 poddane niskocyklowemu zmęczeniu ulega cyklicznemu osłabieniu bez wyraźnego okresu stabilizacji parametrów pętli histerezy. Cykliczne osłabienie badanego staliwa obserwowano zarówno w temperaturze pokojowej, jak i w temperaturze podwyższonej (550, 600°C). Stwierdzono, że zmiany charakterystyk zmęczeniowych staliwa GP91 zależą nie tylko od temperatury badania, ale również od wartości amplitudy odkształcenia całkowitego ε_{ac} . Określono dla badanego staliwa podstawowe charakterystyki materiałowe, niezbędne dla oceny wytrzymałości i prognozowania trwałości odlewów stalowych przeznaczonych do długotrwałej eksploatacji w podwyższonej temperaturze. Charakterystyki te są szczególnie użyteczne przy projektowaniu trwałości obiektów pracujących w nieustalonych warunkach pracy wynikających z uruchomień i odstawień bloku energetycznego, co jest szczególnie cenne z aplikacyjnego punktu widzenia i stanowi **aspekt praktyczny** przeprowadzonych badań.

Przeprowadzone badania dowiodły, że proces cyklicznego osłabienia badanego staliwa zachodzący w trakcie niskocyklowego zmęczenia wynika z przewagi procesów zdrowienia i poligonizacji osnowy (mięknienia osnowy) nad procesami jej umacniania odkształceniowego. Stwierdzono, że cykliczne osłabienie związane jest przede wszystkim ze zmianami zachodzącymi w dyslokacyjnej mikrostrukturze staliwa GP91 i wynika z:

- spadku gęstości dyslokacji, w wyniku ich przegrupowania, anihilacji w granicach ziaren/podziarn oraz kształtowania komórkowej mikrostruktury dyslokacyjnej i podziarn;
- wzrostu średniej średnicy podziarn, w wyniku procesu repoligonizacji, polegającego na koalescencji i zrastaniu się podziarn;
- ograniczenia roli węglików $M_{23}C_6$ jako wydzielań stabilizujących podstrukturę dyslokacyjną w wyniku ich koagulacji i sferoidyzacji oraz w przypadku staliwa po wyżarzaniu wydzielania się fazy Lavesa, co prowadzi do przyspieszenia procesów zdrowienia poprzez ubożenie osnowy w pierwiastki wchodzące w skład tej fazy międzymetalicznej.

Powyższe procesy i zjawiska prowadzą do: zdrowienia, poligonizacji i repoligonizacji mikrostruktury – zaniku jej listwowego charakteru na rzecz równoosiowych ziaren spoligonizowanego ferrytu. Stwierdzono, że skala zmian zachodzących w mikrostrukturze dyslokacyjnej badanego staliwa zależy od nie tylko od temperatury, ale również od wartości amplitudy odkształcenia ε_{ac} .

W monografii ponadto przedstawiono badania określające wpływ procesu wyżarzania w temperaturze 600°C i czasach wytrzymania do 8000 godzin na zmiany w mikrostrukturze i właściwościach mechanicznych staliwa GP91 oraz określono w wyniku analizy procesów zachodzących w mikrostrukturze wyżarzanego staliwa prawdopodobny kierunek tych zmian. Wykazano, że wyżarzanie prowadzi do znacznego spadku odporności na pękanie badanego staliwa, przy praktycznie niezmiennych właściwościach wytrzymałościowych (granicy plastyczności, wytrzymałości na rozciąganie i twardości). Spadek odporności na pękanie wynikał w głównej mierze z uprzywilejowanego wydzielenia węglików $M_{23}C_6$ oraz fazy Lavesa po granicach ziaren i wzrostu ich wielkości, ale również zachodzących procesów zdrowienia i poligonizacji osnowy.

Zmiany zachodzące w mikrostrukturze staliwa GP91 poddanego procesowi niskocyklowego zmęczenia oraz po wyżarzaniu i zmęczeniu w zakresie niskocyklowym zobrazowane zostały w autorskim schemacie transformacji mikrostruktury, opisanym w załączonej monografii.

Udokumentowanie oraz zinterpretowanie zmian w mikrostrukturze staliwa GP91 zachodzących w czasie procesu niskocyklowego zmęczenia i długotrwałego wyżarzania jest jednym z ważniejszych osiągnięć pracy i stanowi istotny **naukowy wkład** w poszerzenie wiedzy z zakresu inżynierii materiałowej umożliwiając w większym stopniu poznanie i zrozumienie zmian zachodzących w mikrostrukturze nowych gatunków stali/staliw żarowytrzymałych poddanych zmęczeniu w zakresie niskocyklowym.

Niniejsza praca stanowi pierwsze w kraju opracowanie monograficzne dotyczące niskocyklowej trwałości zmęczeniowej wysokochromowego, martenzytycznego staliwa oraz analizy zmian zachodzących w jego mikrostrukturze na podstawie badań podstruktury dyslokacyjnej przeprowadzonych za pomocą transmisyjnej mikroskopii elektronowej. Przedstawione w pracy badania poszerzają stan wiedzy dotyczący oceny wytrzymałości i trwałości elementów urządzeń energetycznych poddanych procesom zmęczenia w zakresie niskocyklowym.

4. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych, organizacyjnych i dydaktycznych

W roku 1993 ukończyłem Technikum Mechaniczne przy Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Wieluniu i uzyskałem tytuł technika o specjalności obróbka skrawaniem. W tym samym roku rozpocząłem studia dzienne na kierunku Inżynieria Materiałowa na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej. Studia te ukończyłem w roku 1998 obroną pracy

magisterskiej pt. „*Kinetyka desegregacji fosforu z granic ziarn w stali Cr–Mo–V po długotrwałym wyżarzaniu w temperaturze 530°C*”. Promotorem pracy była prof. dr hab. inż. Stefania Stachura. W tym samym roku ukończyłem Międzywydziałowe Studium Kształcenia i Doskonalenia Nauczycieli Przedmiotów Technicznych. Po zakończeniu studiów odbyłem dwumiesięczną praktykę przemysłową na stanowisku mistrz zmiany w Odlewni Aluminium w Kłomnicach.

W dniu 1 października 1998 roku rozpocząłem studia doktoranckie na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej pod opieką Pani Prof. Stefanii Stachury. Podczas studiów brałem aktywny udział w pracach zespołu zajmującego się badaniami mikrostruktury i właściwości mechanicznych materiałów żarowytrzymałych (głównie niskostopowych stali i staliw) po długotrwałej eksploatacji w podwyższonej temperaturze, pobranych z elementów maszyn i urządzeń energetycznych. Badania te realizowano w ramach współpracy z firmą zajmująca się diagnostyką maszyn i urządzeń stosowanych w przemyśle energetycznym.

W dniu 1 października 2001 roku zostałem zatrudniony na stanowisku asystenta na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej.

Tematykę związaną z wpływem długotrwałej eksploatacji na zmiany w mikrostrukturze i właściwościach mechanicznych żarowytrzymałych stali/staliw kontynuowałem w latach 2000÷2002 w ramach grantu promotorskiego przyznanego przez Komitet Badań Naukowych nr 7T08A 023 20 pt. „*Rola fosforu w degradacji struktury stali X10CrMoVNb91(P91) po długotrwałym starzeniu w temperaturach 550, 600 i 650°C*”, którego byłem **głównym wykonawcą**. W roku 2001 w ramach projektu międzyrządowego pomiędzy rządem Polski i Słowenii pt. „*Mechanism of phosphorus segregation in X10CrMoVNb9-1(P/T-91) steel*” odbyłem kilku tygodniowy staż naukowy w Institute of Metals and Technology w Lublanie – Słowenia, podczas którego zajmowałem się badaniem koncentracji fosforu na granicach ziaren w stali P91. Uzyskane w czasie stażu wyniki badań złożyły się na część mojej rozprawy doktorskiej.

Ponadto w roku 2000 **kierowałem** indywidualnym projektem badawczym finansowanym w ramach konkursu wydziałowego nr BW – 11/208/00 pt. „*Zmiany w strukturze stali X10CrMoVNb91 długotrwałe starzonej w temperaturach 550, 600 i 650°C*”.

W dniu 29.04.2003 roku obroniłem rozprawę doktorską pt. „*Rola fosforu w degradacji struktury stali X10CrMoVNbN9-1 (P91) po długotrwałym starzeniu w temperaturach 550, 600 i 650°C*”. Praca ta była poświęcona analizie wpływu długotrwałego oddziaływania podwyższonej temperatury i czasu na zmiany zachodzące w mikrostrukturze i właściwościach mechanicznych nowej, wysokochromowej stali P91, ze szczególnym uwzględnieniem roli segregacji fosforu do granic ziaren i jej wpływu na odporność na pękanie badanej stali. Opisane w tej pracy wyniki umożliwiły poszerzenie wiedzy z zakresu inżynierii materiałowej, związanej z procesami degradacji mikrostruktury i właściwości nowego gatunku stali żarowytrzymałej.

Rezultaty prowadzonej przeze mnie pracy naukowo – badawczej w okresie przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora prezentowałem na 9 konferencjach naukowych, w postaci: 5 referatów

i 4 plakatów. Wyniki badań zostały opublikowane w 3 czasopismach naukowych i 6 materiałach konferencyjnych.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk technicznych awansowałem na stanowisko adiunkta naukowo – dydaktycznego i od 01.07.2003 roku – do chwili obecnej pracuję na tym stanowisku w Instytucie Inżynierii Materiałowej Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej.

Po obronieniu pracy doktorskiej w dalszym ciągu brałem czynny udział w pracach zespołu zajmującego się badaniami stali i staliw po długotrwałej eksploatacji w warunkach przemysłowych, co pozwoliło mi na pogłębienie wiedzy z zakresu procesów i mechanizmów degradacji mikrostruktury i właściwości mechanicznych tych materiałów.

Od roku 2005 głównym tematem moich zainteresowań naukowych były badania prowadzone nad optymalizacją parametrów regeneracyjnej obróbki cieplnej Cr–Mo–V i Cr–Mo odlewów staliwnych. Długotrwała eksploatacja w podwyższonej temperaturze kadłubów i komór zaworowych turbin parowych wykonanych z niskostopowych Cr–Mo–V i Cr–Mo staliw skutkuje powstawaniem pęknięć, deformacji oraz zmian w mikrostrukturze obniżających ich właściwości użytkowe. Zmiany we właściwościach (przede wszystkim spadek udatności i wzrost temperatury przejścia w stan kruchy) nie ograniczają jednak możliwości dalszej eksploatacji tych odlewów. Jednym z warunków przedłużenia czasu bezpiecznej ich eksploatacji jest przeprowadzenie procesu rewitalizacji. Proces ten polega m. in. na regeneracyjnej obróbce cieplnej w celu zregenerowania mikrostruktury w stopniu pozwalającym na poprawę właściwości plastycznych. Jak wykazały badania spadek udatności po eksploatacji staliwnych odlewów związany jest ściśle z ich mikrostrukturą wyjściową. W przypadku wyjściowej mikrostruktury bainitycznej (po obróbce cieplnej), bądź bainitycznej z niewielką ilością ferrytu na poziomie nie przekraczającym 5%, udatność staliwa po eksploatacji nie obniżyła się poniżej wymaganego minimum 27 J.

Problematykę tę rozwijałem w latach 2006–2009 w ramach europejskiego projektu **COST 538 „High Temperature Plant Lifetime Extension”**, w którym brałem udział jako **kierownik zadania badawczego PL3 w grupie roboczej WP2** pt. *„Optimization of regenerating heat treatment of long – term serviced low alloy cast steel of steam turbine cylinders and valve chambers”*. Projekt ten był finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego jako **grant badawczy nr DWM/46/COST/2005** pt. *„Optymalizacja regeneracyjnej obróbki cieplnej długotrwałe eksploatowanych odlewów kadłubów turbin i komór zaworowych wykonanych ze staliwa niskostopowego”*, którego byłem **kierownikiem**. Uzyskane wyniki badań były prezentowane m.in. na spotkaniach grup roboczych w: Berlinie (2006), Liege (2006), Bratysławie (2007), Krakowie (2007) i Milanie (2008).

W przeprowadzonych w ramach projektu badaniach określono m. in. optymalny zakres temperatury austenitowania i odpuszczania oraz szybkości chłodzenia umożliwiające uzyskanie w przypadku Cr–Mo–V staliw drobnoziarnistej mikrostruktury bainitu wysokoodpuszczonego, co

zapewnia wysokie właściwości wytrzymałościowe i odporności na pękanie $KV >100$ J. Ponadto w przypadku Cr–Mo staliw, ze względu na ich niższą hartowność, wykazano, że obróbką cieplną zapewniającą wzrost udarności przy praktycznie niezmiennych właściwościach wytrzymałościowych w porównaniu do stanu po eksploatacji, jest obróbka cieplna będąca połączeniem wyżarzania zupełnego i wyżarzania niezupełnego.

Moje zainteresowania naukowe nie ograniczały się w tym okresie jedynie do niskostopowych stali i staliw stosowanych od kilkadziesiąt lat w przemyśle energetycznym, ale również obejmowały zagadnienia naukowo – badawcze związane z nowymi bainitycznymi i martenzytycznymi stalami wprowadzanymi do energetyki – stal T24, VM12, PB2, jak również staliwami – staliwo GP91.

Badania nowoczesnych materiałów wdrażanych do energetyki, kontynuowałem w latach 2010–2012 w ramach **kierowanego** przeze mnie projektu badawczego finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr NN 507 510 838 pt. „*Stabilność mikrostruktury staliwa GX12CrMoVNbN9-1 poddanego zmęczeniu cieplno – mechanicznemu w zakresie małej liczby cykli obciążenia*”. Wyniki prac naukowo-badawczych, zrealizowanych w ramach tego projektu zostały wykorzystane w opracowaniu monografii mojego autorstwa pt. „*Trwałość zmęczeniowa i mikrostruktura staliwa GX12CrMoVNbN9-1 poddanego niskocyklowemu zmęczeniu*”.

Jednocześnie w latach 2007÷2013 uczestniczyłem w realizacji szeregu projektów badawczych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które zestawiono poniżej:

Projekt badawczy nr **NN 507 4637 33** pt. „*Modyfikacja powłok na bazie hydroksyapatytu wytwarzanych na stosowanych w medycynie stopach tytanu*”, **wykonawca** – lata 2007–2010;

Projekt badawczy nr **NN 507 369 235** pt. „*Wykorzystanie metalurgii proszków do wytwarzania okładek ogniwo paliwowych*”, **wykonawca** – lata 2008–2011;

Projekt badawczy nr **NN513 357 737** pt. *Analiza wpływu zmian wewnętrznej oraz powierzchniowej struktury paliw energetycznych na ubytek ich masy we wzbogaconej atmosferze w procesie fluidalnego spalania*, **główny wykonawca** – lata 2009–2012;

Projekt badawczy nr **1215/B/T02/2011/40** pt. „*Badania kumulacji uszkodzeń zmęczeniowych stali do pracy w podwyższonych temperaturach*”, **wykonawca** – lata 2010–2013.

Ponadto w latach 2003–2010 **kierowałem** zespołowymi projektami badawczymi finansowanymi w ramach konkursów wydziałowych:

Projekt badawczy nr BW–11-202-204/03/p pt. „*Modyfikacja struktury stali i stopów w aspekcie zmian własności trybologicznych*” – kierownik pracy – lata 2003–2004

Projekt badawczy nr BW-202- 204/05/p pt. „*Modyfikacja struktury stopów metalicznych w aspekcie optymalizacji własności użytkowych*” – kierownik pracy, lata 2005–2010

Dodatkowo w latach 2003-2011 brałem czynny udział w realizacji Badań Statutowych realizowanych w Zakładzie Projektowania i Badania Materiałów Politechniki Częstochowskiej.

Projekt badawczy nr **BS-202-304/99** pt. „*Kinetyka segregacji Cr, Mo, V i P w staliwach i stalach długotrwale eksploatowanych w temperaturach 350-550°C*” – wykonawca, 2003–2004

Projekt badawczy nr **BS-202-302/02/P** pt. „*Tworzywa trudnościeralne – optymalizacja struktury i właściwości tribologicznych*” – wykonawca, 2005–2009

Projekt badawczy nr **BS-202/302/10/P** pt. „*Wysokostopowe staliwa dla energetyki-optymalizacja struktury w aspekcie działań proekologicznych*” – wykonawca, 2010–2012

Swoje zainteresowania naukowo – badawcze związane z materiałami stosowanymi w energetyce rozwijałem i pogłębiałem biorąc udział w latach 2010–2011 w studiach podyplomowych „*Wytwarzanie i remonty kotłów*”, które w roku 2012 ukończyłem broniąc pracę pt. „*Ocena złącza spawanego stali VM12*”.

W roku 2010 uczestniczyłem w szkoleniu organizowanym w ramach projektu Kapitał Ludzki przez Instytut Nauki o Materiałach Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach pt. „*Nowe generacje wysokorozdzielczych skaningowych, transmisyjnych mikroskopów elektronowych – nowoczesne metody mikroskopii elektronowej*”, podczas którego doskonalilem swoje umiejętności z zakresu nowoczesnych technik badawczych materiałów.

Ponadto jako kierownik lub główny wykonawca brałem udział w realizacji wielu ekspertyz i prac zleconych realizowanych dla potrzeb przemysłu m. in. dla takich zakładów przemysłowych jak: TRW, CGR Polska Spółka z o.o. w Częstochowie, YAWAL, INDESIT, Arcerol Mittal i inne.

Mój opublikowany dorobek naukowo – badawczy obejmuje łącznie 135 prac, w tym 125 po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych. Łącznie **77** publikacji zostało opublikowanych w recenzowanych czasopismach zagranicznych i krajowych, z czego **9** w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej, dla których indeks Hirscha wynosi **3**, a sumaryczna liczba cytowań wynosi **32** (wg bazy Web of Science).

Sumaryczne zestawienie opublikowanego dorobku naukowo-badawczego przedstawiono w poniższych tabelach

Wykaz publikacji naukowych zamieszczonych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reportsa (JRC) wraz z punktacją MNiSW (wg załącznika A do komunikatu MNiSW z dn. 17.09.2012)

<i>Czasopismo</i>	<i>Rok publikacji</i>	<i>Impact Factor (zgodnie z rokiem opublikowania)</i>	<i>Aktualna punktacja MNiSW</i>
<i>Metalurgija</i>	2004	0,336	20
<i>Journal Pressure Vessel and Technology</i>	2010	0,712	20
<i>Archives of Metallurgy and Materials</i>	2012	0,487*	20
<i>Archives of Metallurgy and Materials</i>	2012	0,487*	20
<i>Journal of Vibroengineering (JVE)</i>	2012	0,350*	15
<i>Steel Research International</i>	2012	0,733*	25
<i>Materials Science</i>	2012	0,229*	15
<i>Archives of Mining Science</i>	2013	0,350*	20
<i>Archives of Metallurgy and Materials</i>	2013	0,487*	20
Razem		4,181	175

* - impact factor za rok 2011

Wykaz publikacji naukowych zamieszczonych w czasopismach krajowych i międzynarodowych wraz z punktacją MNiSW (wg załącznika B do komunikatu MNiSW z dn. 17.09.2012)

L.p.	Czasopismo	Aktualna punktacja MNiSW	Liczba publikacji	Liczba punktów
1	<i>Inżynieria Materiałowa</i>	7	12	84
2	<i>Archives of Foundry Engineering</i>	6	10	60
3	<i>Hutnik – Wiadomości Hutnicze</i>	6	8	48
4	<i>Solid State Phenomena</i>	10	6	60
5	<i>Energetyka</i>	5	6	30
6	<i>Archiwum Odlewnictwa</i>	6	3	18
7	<i>Archives of Materials Science and Engineering</i>	9	6	54
8	<i>Journal of Achievements of Materials and Manufacturing Engineering</i>	8	2	16
9	<i>Przegląd Spawalnictwa</i>	5	1	5
10	<i>Advances in Materials Science</i>	6	1	6
11	<i>Archive of Mechanical Engineering</i>	8	1	8
12	<i>Advanced Materials Research</i>	6*	3	18*
13	<i>Materials Science Forum</i>	13*	1	13*
14	<i>Acta Metallurgica Slovaca</i>	---	3	---
	<i>AASRI Procedia</i>	---	1	---
15	<i>Journal Metallurgical Engineering</i>	---	1	---
16	<i>University Review</i>	---	1	---
17	<i>International Journal Engineering and Technnology</i>	---	1	---
18	<i>Zeszyty Naukowe Politechniki Opolskiej, Mechanika</i>	---	1	---
	Razem		68	389 (420**)

* - punktacja czasopism obowiązująca od 25.06.2010; ** - z uwzględnieniem czasopism nr 12 i 13

Jestem również **głównym autorem dwóch skryptów akademickich** pt.: „*Metody badania właściwości materiałów*” i „*Nowoczesne stale dla energetyki – charakterystyka*”, opublikowanych przez Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej.

Na podkreślenie zasługuje również autorstwo rozdziału w monografii *“Heat Treatment - Conventional and Novel Applications”* (editor F. Czerwinski) wyd. InTech, 2012, (działającego w systemie OpenAccess) pt. *“Regenerative Heat Treatment of Low Alloy Cast Steel”*, który w ciągu roku miał ponad **1050** pobrań, m.in. 115 z USA, 92 z Indii, 49 z Chin, 32 z Indonezji i 27 z Niemiec.

Na przełomie roku 2012/2013 opracowałem na zaproszenie wydawnictwa Taylor & Francis Group, USA **dwa hasła encyklopedyczne** pt. *„Austenization of Steel Castings”* i *„Regenerative Heat Treatment”* na poczet powstającej encyklopedii pt. *„Encyclopedia of Iron, Steel and Their Alloys”*.

Od roku 2013 jestem również **członkiem rady naukowej** czasopisma naukowego *„British Journal of Applied Science & Technology”*.

Aktualnie moje zainteresowania naukowe dotyczą następujących zagadnień:

- Zmiany w mikrostrukturze i właściwościach złącz spawanych, zarówno jedno -, jak i różnoimiennych, po długotrwałej eksploatacji w podwyższonej temperaturze;
- Wpływu długotrwałego wyżarzania na mikrostrukturę i właściwości mechaniczne nowych gatunków stali i staliw wdrażanych do energetyki;
- Oceny mikrostruktury i właściwości powłok odpornych na zużycie erozyjne i korozyjne stosowanych w energetyce.

4.1. Recenzje

Na prośbę redaktora czasopisma *Journal of Materials Engineering and Performance* byłem recenzentem **6 artykułów**, w tym 5 w roku 2012 i 1 w roku 2013, czasopisma *Solid State Phenomena* – **5 artykułów** i czasopisma *British Journal of Applied Science & Technology* – **2 artykułów** oraz artykułów prezentowanych w ramach konferencji *„Nowe technologie i osiągnięcia w metalurgii i inżynierii materiałowej”* – **9**.

4.2. Nagrody

Za działalność naukowo-badawczą po uzyskaniu stopnia doktora zostałem wyróżniony **11 nagrodami**, które zestawiono poniżej:

2006 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe – II stopnia

2007 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za działalność naukową – III stopnia

2009 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za osiągnięcia naukowe udokumentowane publikacjami ... – I stopnia

2010 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za cykl publikacji związanych z problematyką ...– I stopnia

2011 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za cykl publikacji zakresu tworzywo odlewniczych oraz materiałów stosowanych w energetyce...– II stopnia

2012 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za autorstwo i współautorstwo wyróżniających się podręczników i skryptów, przewodników metodycznych lub programów nauczania, będących pracami nowatorskimi – II stopnia

2012 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe – II stopnia

2012 – Zespołowa Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej za autorstwo i współautorstwo wyróżniających się podręczników i skryptów, przewodników metodycznych lub programów nauczania, będących pracami nowatorskimi – II stopnia

2012 - srebrny medal za projekt pt. *“Non – conventional methods of improving the service life of GX12CrMoVNbN9-1 cast steel used in power industry”* na wystawie Malaysia Technology Expo 2012. Rozwiązanie to zostało opracowane przez zespół w składzie: dr inż. Grzegorz Golański, dr hab. inż. prof. UTP S. Mroziński, dr inż. C. Kolan, dr inż. P. Wieczorek oraz mgr inż. J. Kupeczyk, którego byłem **kierownikiem**.

2012 - medal Komisji Edukacji Narodowej

2013 - dyplom Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za opracowanie oryginalnego rozwiązania innowacyjnego

4.3. Współpraca z przemysłem

W ramach współpracy z przemysłem wykonałem **55 ekspertyz i prac zleconych** m.in. dla firmy: TRW, Marcegaglia Poland Sp. z o.o., YAWAL, INDESIT, Tenneco AUTOMOTIVE POLSKA Sp. z o. o, Gessler, CGR Polska Sp. z o.o., Polimex Mostostal, Arcerol Mittal, B/S/H sp. z o. o, ProNovum Katowice, CGR Polska sp. z o.o., Vistal. W roku 2012 byłem również **współautorem**, jako biegły sądowy, opinii wykonanej dla Sądu Rejonowego w Częstochowie.

4.4. Osiągnięcia w pracy dydaktyczno – wychowawczej

Jestem zatrudniony na stanowisku naukowo-dydaktycznym w Instytucie Inżynierii Materiałowej od 2001 roku na stanowisku asystenta, a następnie jako adiunkt. W tym okresie realizowałem wszystkie formy zajęć dydaktycznych, w tym również na studiach zaocznych. Pracuję w pełnym wymiarze pensum godzinowego.

Prowadziłem, bądź aktualnie prowadzę zajęcia laboratoryjne, ćwiczenia i wykłady z następujących przedmiotów:

I. Wykłady

- *Badania materiałów*
- *Metaloznawstwo*
- *Mechanika pękania*
- *Metody badania materiałów*
- *Wstęp do współczesnej inżynierii materiałowej*
- *Materiały o specjalnym przeznaczeniu*
- *Metaloznawstwo – wybrane zagadnienia*
- *Mechanizmy zniszczenia a niezawodność materiałów*
- *Tworzywa sztuczne*
- *Nowe materiały w technice*
- *Podstawy Nauki o Materiałach*
- *Biomechanika inżynierska*

II. Ćwiczenia laboratoryjne

- *Materiały na Narzędzia*
- *Badania materiałów*
- *Metody badań materiałów*
- *Materiały o specjalnym przeznaczeniu*
- *Własności mechaniczne materiałów*
- *Stale i stopy specjalne*
- *Metaloznawstwo*
- *Mechanizmy zniszczenia a niezawodność materiałów*
- *Obróbka cieplna i inżynieria powierzchni*
- *Nowe materiały w technice*
- *Metaloznawstwo i obróbka cieplna*
- *Mechanika Pękania*
- *Nowoczesne materiały i technologie*
- *Podstawy nauki o materiałach*

III. Byłem promotorem **40 prac magisterskich i inżynierskich** (na studiach dziennych i zaocznych).

IV. Od roku 2010 – do chwili obecnej jestem opiekunem naukowym doktorantki studiów III stopnia.

4.5. Osiągnięcia w pracy organizacyjnej

1. W latach 2000–2003 byłem członkiem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej.
2. W latach 2002–2005 byłem opiekunem Domu Studenckiego nr 7 „Herkules”.
3. W roku 2005 byłem Wiceprzewodniczącym Wydziałowej Komisji Wyborczej.
4. W latach 2007–2012 byłem członkiem Odwoławczej Komisji Stypendialnej dla Doktorantów.
5. Brałem udział w przeprowadzaniu akcji informacyjno – rekrutacyjnych wśród młodzieży szkół średnich na kierunek Inżynieria Materiałowa w latach 2008–2009.
6. Od roku 2010 do chwili obecnej pełnię funkcję pełnomocnika Dziekana Ds. Praktyk Studenckich.
7. Od roku 2012 do chwili obecnej jestem członkiem Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

4.6. Członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych.

1. W latach 2007–2012 byłem członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Stereologicznego (PTSt);
2. Od roku 2012 do chwili obecnej pełnię funkcję członka Sądu Koleżeńskiego oraz Głównej Komisji Rewizyjnej PTSt;
3. Od roku 2012 do chwili obecnej jestem członkiem European Structural Integrity Society (ESIS).

Mój dotychczasowy dorobek naukowo – badawczy zestawiony został w poniższej tabeli:

Zestawienie dorobku naukowo-badawczego habilitanta

	Przed uzyskaniem stopnia doktora	Po uzyskaniu stopnia doktora	Razem
Publikacje naukowe			
Monografie/skrypty	---	1/2	1/2
Artykuły w czasopiśmie znajdujących się w bazie <i>Journal Citation Report</i>	---	9	9
Rozdziały w książkach (monografiach)	---	8	8
Artykuły w recenzowanych czasopiśmie krajowych i zagranicznych	3	65	68
Udział w konferencjach naukowych			
Konferencje krajowe	4	12	16
Konferencje międzynarodowe	3	17	20
Konferencje zagraniczne	2	13	15
Projekty badawcze			
Udział w realizacji projektów badawczych, w tym kierowanie projektami badawczymi finansowane przez MNiSW	1/0	6/2	7/2
Projekty w ramach Akcji COST	---	1	1
Projekty badawcze w ramach badań własnych i działalności statutowej PCz	2	14	16
Referaty wygłoszone na konferencjach, seminariach naukowych i zebraniach projektów badawczych	5	16	21
Sumaryczna liczba punktów wg kryterium MNiSW	564 (595)		
Całkowity <i>impact factor</i> publikacji naukowych	---	4,181	4,181
Cytowania opublikowanych artykułów wg bazy <i>ISI Web of Science/ Google Scholar</i>	---	32/59	32/59
Indeks Hirsha wg bazy <i>ISI Web of Science/ Google Scholar</i>	---	3/4	3/4
Recenzje artykułów naukowych na zlecenie redakcji czasopism	---	22	22
Nagrody i wyróżnienia	---	11	11
Zrealizowane ekspertyzy i prace zlecone dla przemysłu	6	50	56

Golawski Jędrzej